

Díszedény fedéllel - Méhsejt mintájú kettős fallal

Kerámia- és üveggyűjtemény

Leltári szám:	51.1264.1-2
Gyár / műhely:	Zsolnay-gyár (Pécs)
Készítés ideje:	1889
Készítés helye:	Pécs
Jelzés:	talpa belsejében masszába nyomva: ZSOLNAY PÉCS / 2331 (formaszám); 16; máz felett arannyal: Zsolnay Pécs (kurzív írással), öttorony; TJM / 9
Anyag:	porcelánfajansz
Technika:	áttört díszítés; korongozott; magastüű máz
Méreték:	magasság: 18,7 cm magasság: 12,1 cm legnagyobb szélesség: 12,6 cm szájátmérő: 9,5 cm talpátmérő: 6,2 cm átmérő: 7,8 cm

Kerek talpon áll a tojásdad edény. Fedélpereme tagolt, formája domborodó, áttört, a kupolás fogógombbal egy testet alkot. Négy sorban domború, gyöngysoros díszítés és aranyozott felhőmotívumok. Az edény fala három háromkaréjos mezőtől eltekintve, áttört. A nyílások a test öblösödésével egyre nagyobbak, elérik a 10 mm átmérőt. Mázzal való befedésük - átszakadás nélkül - különleges technikai teljesítmény. A három mezőben fehér alapon három, különféle rozetta, levél és virág.

A tárgyat Zsolnay Teréz füzetének feljegyzései szerint 1888. februárjában tervezték (Pécs, Janus Pannonius Múzeum, ltsz. 1578-91-1584) magastüű mázzal, vörös alappal, 1799. sz. dekorral. 1889-ben üvegtechnikával, a tárgyunkon leírt 1844. sz. dekorral. (A III. Decorkönyvben a minta 1888. III. (hó) jegyzettel szerepel.)

Áttört és mázzal fedett falú tárgyakat *grain de riz* (rizsszem) fantáziánévvel 1880-ban már készített Zsolnay Vilmos. Feltehetően versenyre ösztönözte őt Georg Owen angol kortárs keramikuskészítő, aki a Worcester Royal Porcelain Company számára finom rácsszerkezetű, áttört falú tárgyakat készített. Közös előképük a távol-keleti, kínai elefántcsont-faragás és a rizsszemes mázzal fedett porcelántárgyak.

Irodalom

- Szerk.: Csenkey Éva, Steinert Ágota: *Hungarian Ceramics from the Zsolnay Manufactory, 1853-2001*. Yale University Press, New Haven és London, 2002. - Nr. 40.
- Szerk.: Pataki Judit: *Művészet és Mesterség. CD-ROM*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1999. - kerámia 55.
- a kiállítást rendezte: Batári Ferenc, Vadászi Erzsébet: *Historizmus és eklektika. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1992. - Nr. 256. (Csenkey Éva)
- Szerk.: Csenkey Éva: *Zsolnay - Keramiek. Historisme, Art Nouveau, Art Deco*. Museum voor Sierkunst, Gent, 1987. - Nr. 69.

